

# HEMSLÖJDENS VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2018



Hemslojden

Svenska Hemslojdsföreningarnas Riksförbund  
[hemslojden.org](http://hemslojden.org)

# INNEHÅLL

## FÖRORD 1

## ORGANISATION OCH EKONOMISK ÖVERSIKT 2

- Svenska hemslöjdsföreningarnas riksförbund 2
- Ekonomi 2
- Hemslöjdens gemensamma värdegrund 2

## SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETEN 3

- Medlemsregister 3
- Hemslöjdens kurser 4
- Hemslöjdens samlingar 4
- Zickermans studiesamling 4

## GESÄLL- OCH MÄSTARBREV 5

- Mästarbrev 5
- Gesällbrev 6
- Mästare och gesäller på Formex 6

## HEMSLÖJDENS STIPENDIER 7

- Stipendiater 2018 8

## ORGANISATIONSUTVECKLING 10

- Nya stadgar för SHR 10
- Extrastämma 17 november 10
- Föreningsmöte och Handmade Issues 10
- Hemslöjdens dag – alla ska med 10
- Besök region/länsföreningar 11
- Folkdansaren Lena 11
- Do it together 11
- Nya projekt – utveckling 11

## SVENSK SLÖJD AB 12

- Hemslöjdens förlag 2018 12
- Tidningen Hemslöjd 13

## LÖPANDE VERKSAMHET 16

- Förbundsstyrelse 16
- Förbundskansliet 16
- Kommunikation 16
- Samarbetspartners och nätverk 18

## BESKYDDARE, HEDERSLEDA- MÖTER, MEDALJER OCH DIPLOM 20



Hemslöjden

Hemslöjden – Svenska  
Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund  
Åsögatan 122,  
116 24 Stockholm  
Telefon: 08 54 54 94 50  
E-post: [info@hemslojden.org](mailto:info@hemslojden.org)  
[www.hemslojden.org](http://www.hemslojden.org)

# FÖRORD

## Mycket har hänt under verksamhetsåret 2018

SHR:s huvuduppgift är att stärka, bevara och utveckla slöjden och att förmedla kunskap och engagemang om slöjd och hantverk i stort. Vi vill sträva efter att vara en jämställd, jämlik, tillgänglig och tillåtande organisation, vi vill även utveckla och förnya slöjden som kultur och näring. En organisation där människor som är intresserade av handgjort skapande känner sig välkomna på sina egna villkor.

Vi medverkar till en öppnare attityd om medlemskap och möjliggör ett mer sammanhållet arbetssätt för organisationen som helhet. Det tydliggörs bl.a. genom den stadgeöversyn som vi genomfört. En stadgeöversyn som inte enbart handlat om en översyn av paragrafer, utan också medverkar till en utmanande och förnyande diskussion.

Vi har under året stärkt kontakterna med nya nätverk och med Nämnden för Hemslöjdsfrågor.

Ett exempel på hur vi vill utveckla våra aktiviteter och verksamhet är förstudien ”digital kunskaps-

plattform”. Genom förstudien har vi undersökt möjligheterna att skapa en digital plattform för e-learning av olika slöjdtekniker. Detta bland annat för att tillgängliggöra och öppna upp för nya målgrupper och generationer att kommunicera och inspirera till handgjort skapande.

Den verksamhetsberättelse som vi nu överlämnar ger information om några av alla de aktiviteter som genomförts över hela landet, alltifrån utställningar, workshops, kurser, slöjddemonstrationer, tidnigs-utgåvor och boksläpp.

En av våra viktigaste uppgifter är att verka för en hållbar organisation som stödjer SHRs medlemmar. Det är vår förhoppning att vi under 2018 har medverkat till att skapa förutsättningar för att utveckla denna uppgift.

Gårdby, mars 2019

*Kent Johansson, ordförande*

**SVENSKA HEMSLÖJDSFÖRENINGARNAS  
RIKSFÖRBUND THE NATIONAL  
ASSOCIATION OF SWEDISH HANDICRAFT  
SOCIETIES FÉDÉRATION NATIONALE  
DES SOCIÉTÉS SUÉDOISES D'ARTISANAT  
DOMESTIQUE REICHSVERBAND  
SCHWEDISCHES HEIMATWERK**

# ORGANISATION OCH EKONOMISK ÖVERSIKT

## Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund (SHR) är den samlande organisationen för alla hemslöjdsföreningar i Sverige. Det uppdrag som Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund har, enligt förbundets stadgar, är ”att befrämja hemslöjden i Sverige och dess utveckling”. SHR ska utgöra ett centralt organ för och ett föreningsband mellan landets hemslöjdsföreningar, eller motsvarande, vara till nytta för hemslöjden i Sverige och vara den sammanhållande länken mellan landets hemslöjdsföreningar och förbund.

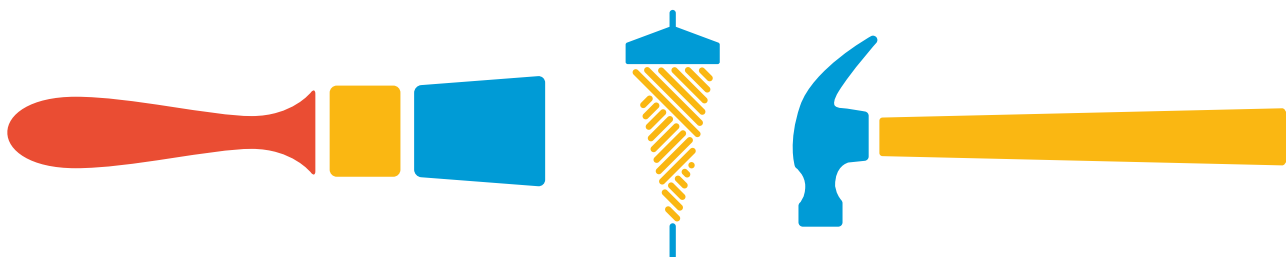
De övergripande målen för verksamheten anges i *strategi och verksamhetsplan för åren 2017–2021*. Syftet är att formulera en långsiktig plan för Hemslöjdens framtida verksamhet och att öka intresset för slöjd och hantverk. Tillsammans ska vi skapa en

jämställd och inkluderande verksamhet för slöjd där alla som är intresserade av handgjort skapande är välkomna på sina egna villkor. Med kunskaper om det handgjorda skapandet arbetar vi för ett mer hållbart samhälle.

## Ekonomi

Under 2018 har uppnått en ekonomi i balans. Medel för att arbeta med utvecklingsfrågor har till största del finansierats med externa medel.

|   |              |
|---|--------------|
| Verksamhetsbidrag från Nämnden för Hemslöjdsfrågor, oförändrat: | 4 200 000 kr |
| Medlemsavgifter:  | 775 600 kr   |
| Övriga bidrag/intäkter:   | 1 369 000 kr |
| Servicebolagets omsättning:                                     | 8 597 000 kr |



## Hemslöjdens gemensamma värdegrund

Hemslöjdens värdegrund presenterades i strategi och verksamhetsplanen för perioden 2017–2020. Hållbarhet och mångfald ska genomsyra hela verksamheten och alla verksamhetsområden.

### Mission

Vi tillvaratar, utvecklar och förnyar slöjden som kultur och näring.

### Vision

Slöjd ska ha en självklar plats i alla människors dagliga liv.

### Identitet

Genuin, engagerad, generös.

### Värderingar

Hållbarhet, kunnighet, kreativitet, gränsöverskridande

# SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETEN 2018

Under 2018 har vi fortsatt arbetet med att nå nya målgrupper, stärka samarbetet med medlemsföreningar och arbetat för att skapa en öppen och inkluderande verksamhet.

En ny verksamhetschef tillträdde i januari 2018 och en till stora delar ny styrelse har fortsatt arbetet med det planerade förändringsarbetet. För att klara den strama budgeten har de personella resurserna dragits ned med motsvarande 1,25 tjänster jämfört med år 2017. Tjänsten som kommunikatör har varit vakant under stor del av året men en ny kommunikatör rekryterades och anställdes november 2018.

Under året har vi förberett och utarbetat förslag till stadgeförändring vilken godkändes på en extrastämma i november 2018, konfirmerande beslut kommer att tas på stämman i maj 2019. Den föreslagna stadgeförändringen innebär bland annat en öppnare attityd gällande medlemskap och möjliggör ett mer sammanhållet arbetssätt för organisationen som helhet.

SHR:s huvuduppgift är att stärka, bevara och utveckla slöjden och att förmedla kunskap och engagemang till civilsamhället i stort. Vi har under året stärkt kontakterna med nya nätverk. Under 2018 har vi fullföljt och avslutat digitaliseringen av Lilli Zickersmans studiesamling. Vi har genomfört en förstudie gällande digital plattform för e-learning och har tagit initiativ till ett nätverk för utveckling av barn- och ungdomsslöjd där även slöjdpedagoger ingår. Vi har initierat ett gemensamt tema som vi genomför i samarbete med länsorganisationerna. Temat bygger på tradition och identitet men omfattar även framtidsvisioner och forskning om vikten av handens arbete för hjärnans utveckling. Arbetsnamnet är *Tecken i tiden*, temat lyfter det demokratiska förhållningssättet som finns i handgjort skapande, i föremålen, i uttrycken och hur dessa speglar människors vardag och behov på olika sätt. Från mönster, symboler, tecken till identitet och hållbarhet.

Hemslöjdens förlag har gett ut tre böcker och utvecklat ett nytt koncept: teknikhäften. Ett första häfte gavs ut hösten 2018 med mycket gott resultat.

Förlaget har även genomfört en Hemslöjds-kryssning och medverkat på mässor.

Tidningen Hemslöjd har kommit ut med sex nummer och påbörjat arbetet med att utveckla webben och planera för digitalisering av tidigare utgåvors artiklar.

## Medlemsregister

Vi har ett gemensamt medlemsregister för alla föreningar som är medlemmar i organisationen. Föreningarna använder registret till att registrera medlemmar, lägga in uppgifter, hämta kontaktuppgifter, årsavisering med mera. Föreningarna får service och support av riksförbundet. Det är riksförbundet som står för utveckling, uppdatering och alla kostnader som är kopplade till registret.

Under 2018 har vi påbörjat ett arbete som syftar till att förenkla och tydliggöra medlemskapet. Alltifrån hur vi kommunicerar föreningarnas möjligheter till att ha medlemskort i en app, i telefonen. Arbetet fortsätter 2019.

## Antal medlemmar 2018

2 nationella föreningar, 24 läns/regionföreningar, 64 lokala föreningar, 13 802 enskilda medlemmar (omfattar enskilda, familj och ungdomsmedlemskap).

31 december 2017  
13 813 enskilda medlemmar

31 december 2018  
13 802 enskilda medlemmar

Från och med 2018 mäter vi antalet medlemmar vid samma tid på året för att säkerställa mätningen.

## GDPR

Dataskyddsförordningen (The General Data Protection Regulation) är till att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter.

Vi har vidtagit åtgärder för att uppfylla kraven i den nya lagen enligt dataskyddsförordningens bestämmelser.

## Hemslöjdens kurser

SHR erhåller medel från Skolverket för Hemslöjdens kurser. Under 2018 genomfördes 128 kurser med 1124 deltagare. Syftet är att ge stöd till föreningarna så de kan genomföra kurser inom slöjd och hantverk. Hemslöjdens kurser genomförs av medlemsföreningarna, många gånger i samverkan med hemslöjds-konsulenterna. Riksförbundet är huvudman för kurserna. Förbundskansliet administrerar och fördelar medlen till kurserna till medlemsföreningarna efter ansökan.

## Hemslöjdens samlingar

Det femte seminariet om Hemslöjdens samlingar genomfördes den 24 augusti med temat Pionjären Lilli Zickerman – ett seminarium om kämpaglöd, kvinnokraft och kreativitet! Ca 80 personer deltog. Seminariet genomfördes i samarbete med Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Under seminariet föreläste Anna-Karin Jobs Arberg om Lilli Zickermans samling på Nordiska museet. Madelaine Jansson berättade om Zickermans studiesamling ur sitt perspektiv som registrator. Anneli Palmsköld introducerade oss i Lilli Zickermans liv. Johanna Rosenqvist berättade om Lilli Zickermans ständiga förmåga att ligga före sin tid. Yvonne Winroth och Elisabet Eronn från Leksands hemslöjdsvänner berättade om den inventering föreningen gör av tupphalskläden. Och Sofia Månsson berättade om att våga tänja på gränser och projektet #delavantar.



*Bild ur Zickermans studiesamling. Alla bilder i samlingen finns nu tillgängliga på Digitalt museum.*

## Zickermans studiesamling

I slutet av 2017 påbörjades arbetet med att tillgängliggöra Zickermans studiesamling på Digitalt museum. I början av 2018 var ca 1000 av de 12 000 bladen publicerade på Digitalt museum. Under året har projektet slutförts då alla 12 000 blad är digitaliserade. Öppna informationstillfällen om arbetet med digitaliseringen har genomförts bland annat på Nordiska museet, på föreningsmöten, seminarium på Nämnden för hemslöjdsfrågor samt på Stockholms läns hemslöjdsförening.

**Hemslöjdens kurser genomförs av medlemsföreningarna, många gånger i samverkan med hemslöjds-konsulenterna.**

# GESÄLL- OCH MÄSTARBREV

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund är bransch för handvävnings-, broderi-, stickning-och-träslöjdsyrket samt för kruk- och kakelugns- och träbildhuggaryrket. Hemslöjden utfärdar gesäll- och mästarbrev inom dessa yrken.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund har en utsedd granskningsnämnd som bedömer vilka prov, inom dessa yrken, som ska belönas med ett gesäll- eller mästarbrev. Det är Sveriges Hantverksråd som utfärdar breven. För att få avlägga ett gesällprov krävs minst tre års yrkesutbildning med praktik. Gesällproven ska omfatta minst 160 timmar och kan utföras i slutet av en utbildning eller som enskilt arbete. För att erhålla mästarbrev krävs minst 10 000 timmar inom yrket, vilket motsvarar cirka sex års dokumenterad utbildning och/eller arbete inom yrket. Gesäll och mästarbrev är ett internationellt bevis på en persons yrkesskicklighet.

Under 2018 har 14 mästarbrev och 5 gesällbrev utfärdats. Den 7 november var det Gesäll och Mästarbrevutdelningen i Stockholms stadshus.



*Ulla Engquist blev första mästaren i stickningsyrket.*

## Mästarbrev

### Kruk- och kakelugnsyrket

Nio personer har tilldelats mästarbrev inom kruk- och kakelugnsyrket:

- Lars Andersson, Stockholm
- Anette Baggieri, Stånga
- Thord Karlsson, Stånga
- Ulf Johansson, Resmo, Mörbylånga
- Karin Scharp, Resmo, Mörbylånga
- Lena Scharp, Gardå, Ljugarn
- Åsa Olofsson, Åkersberga
- Maria Englund, Eskilstuna
- Ida Reichlin, Bjurholm

### Handvävyrket

Ett mästarbrev har utdelats i handvävyrket:

- Karin Hedberg, Fritsla

### Träbildhuggaryrket

Ett mästarbrev har utdelats i träbildhuggaryrket:

- Allan Pasanen, Skövde

### Broderiyrket

Two mästarbrev har utdelats i broderiyrket:

- Anna-Karin Jobs Arnberg, Dala Floda
- Louise Peribert, Johanneshov

### Stickningsyrket

Ett mästarbrevet i stickningsyrket, det första, har utdelats:

- Ulla Engquist, Odensåker



Verk gjorda av handvävare Eva Olanders och träslöjdare Claes Larsson.

## Gesällbrev

### Kakelugnsmakaryrket

I december beslutade Sveriges Hantverksråd att godkänna Hemslöjden som bransch för kakelugnsmakare och att godkänna de provbestämmelser som utarbetats. En person har belönats med gesällbrev i krukmakaryrket.

- Kakelugnsmakare; Emelie Jansson, Visby har tilldelats ett gesällbrev

### Krukmakaryrket

Två personer har belönats med gesällbrev i kruk-  
makaryrket.

- Krukmakare Christina Liljeqvist, Djursholm
- Krukmakare Göran Bengtsson, Broby

### Handvävaryrket

Ett gesällbrev har utdelats i handvävaryrket.

- Handvävare Eva Olanders, Södertälje

### Slöjdaryrket Trä

Ett gesällbrev har utdelats i slöjdaryrket trä.

- Träslöjdare Claes Larsson, Storvik

## Mästare och gesäller på Formex

21–24 augusti deltog Hemslöjden tillsammans med Sveriges Hantverksråd på Formex. På plats fanns sex mästare och gesäller som visade upp sina speciella kunskaper.

Under mässtagarna demonstrerade Karl Sjögren, gesäll i träbildhuggaryrket, Arianna Funk, gesäll i handvävaryrket, Katarina Evans mästare i konstbroderiyrket, Stefan Andersson mästare i kruk-  
makaryrket, Erica Petersdotter och Lena Lee (bägge porträttfotografer) sina respektive hantverk i montern. Representanter från Hemslöjden, tidningen Hemslöjd och Hantverksrådet fanns på plats under mäs-  
san. Under mässtagarna genomfördes scensamtal med mästarna och gesällerna.



# HEMSLÖJDENS STIPENDIER

I samband med extra stämman och konferensen Handmade Issues delades 2018 års stipendier ut. Två nya stipendier har tillkommit i år: Kerstin Andersson Åhlins stipendium och Greta Johanssons linfond.

## Stipendiegrupper

I stipendiegruppen för Barbro Wingstrands stipendium ingår: Barbro Wingstrand, Eva Ohlsson, Anna Åhlin Orwin, Johan Knutsson, Kerstin Wickman.

I stipendiegrupp för Bo Hammarskjöld, Märtha

Gahn och Ingeborg Strömbergs stipendium ingår: Anna Åhlin Orwin, Samir Alj Fält, Jonatan Malm, Katarina Brieditis. Handläggare Agneta Carlson.

I stipendiegruppen för Greta Johanssons linfond, ingår Agneta Carlson, Eva Anderson, Monica Modig Rauden och Hanna Bruse.

I stipendiegruppen för Kerstin Andersson Åhlins stipendium ingår: Kerstin Andersson Åhlin, Samir Alj Fält, Anna Åhlin Orwin och Christine Sundberg Carendi.

### Barbro Wingstrands stipendium

Stipendiet delas ut under fem år och är på 100 000 kr årligen för bevarande av det immateriella kulturarvet för att "uppmuntra slöjdare, hantverkare eller konsthantverkare som ägnar mycket tid och möda åt det immateriella kulturarvet och sprider kunskap om gamla slöjd- och hantverkstekniker som annars kanske hade fallit i glömska. Stipendiet är avsett att ge möjlighet till fördjupning, vidareutveckling och spridning av stipendiatens specialitet."

### Bo Hammarskjölds stiftelse

Stipendiet delas ut till en inom Hemslöjden verksam person, företrädesvis yngre, för studier som kan vara till gagn för hemslöjden i Sverige.

### Ingeborg Strömbergs stiftelse

Stipendiet delas ut till yngre svensk slöjdare, som vill ta vara på och utveckla slöjden inom Sverige och öka sin yrkesskicklighet.

### Märtha Gahns stiftelse

Stipendiet delas ut till textilkonstnär som har intresse för och som ägnat sig åt sakrala uppgifter inom textilkonsten. Utbetalning kan även ske till fritt arbetande textilkonstnärer.

### Carl Lamberths stiftelse

Stipendiet delas ut till formgivare som anlitas av hemslöjdsföreningar anslutna till riksförbundet, för studieresor företrädesvis utomlands. Ingen utdelning 2018

### Kerstin Andersson Åhlins stipendium

Stipendiet på 10 000 kronor delas ut till en ung slöjdare som arbetar i en frugal anda, det vill säga utifrån ett resurssnålt och utvecklande samtidsperspektiv av slöjdens funktioner, material och tekniker.

### Greta Johanssons linfond

Stipendiet delas ut till person, förening eller organisation som verkar inom linområdet.

## Stipendiater 2018

### **Nils-Johan Labba, Kiruna**

*tilldelas Barbro Wingstrands stipendium på 100 000 kronor*

Trä- och hornslöjdaren Nils-Johan Labba tilldelas Barbro Wingstrands stipendium på 100 000 kronor för sitt målmedvetna arbete med att lära ut same-slöjd till nya generationer och för sina skickliga och nyskapande slöjdarbeten, förankrade i samiska traditioner. Han är egenföretagare och har tidigare arbetat som slöjdlärare på Samernas utbildningscentrum.

### **Matilda Sandström, Siljansnäs**

*tilldelas 20 000 kronor från Bo Hammarskjölds fond*

Matilda får stipendiet på 20 000 kr för att utveckla sin skostudio, där hon tillverkar handsyddas skor, samt för att fullfölja sin lärlingsutbildning. Stipendiet kan också användas till resor för att få ytterligare kunskaper i historiska hantverkstekniker och folkliga traditioner.

### **Daniel Lundberg, Offerdal**

*tilldelas 20 000 kronor från Bo Hammarskjölds fond*

Daniel får stipendiet på 20 000 kr för att fortsätta utveckla sitt kunnande i svegsvarvning samt, för att ytterligare ta sitt kunnande till en ny nivå, gå som lärling hos svegsvarvare Jarrod Dahl i USA.

### **Mariana Silva Varela, Stockholm**

*tilldelas 20 000 kronor från Bo Hammarskjölds fond*

Mariana får stipendiet på 20 000 kr för att fortsätta utforska hur identiteter skapas och visa detta genom att göra fiktiva folkdräkter. Hennes främsta medel är vävningen, konstsoömnaden och utforskandet av färger.

### **Karl Karlsson, Sveg**

*tilldelas 20 000 kronor från Ingeborg Strömbergs fond*

Karl får stipendiet på 20 000 kr för att fortsätta utveckla och utbilda sig inom området skinngarvning och skinnsömnad. Karl visar en stor ambition i att

*Stipendiaterna Mariana Silva Varela, Matilda Sandström, Karl Karlsson och Gunvor Johansson.*



förmedla sina kunskaper till de grupper som har nytta och användning av detta. Stipendiet ska användas till vidareutbildning inom garveri och i förlängningen till egna föreläsningar och kurser avsedda att sprida kunskaperna om garvning och få fler att ta tillvara på och använda skinn.

**Gunvor Johansson, Staffanstorp**

*tilldelas 20 000 kronor från  
Märtha Gahns fond*

Gunvor Johansson får stipendiet på 20 000 kr för sina stora insatser i att bevara de skånska konstvävnaderna och göra dem tillgängliga för intresserade vävare över hela världen. Många av Gunvors vävar, som ofta återfinns i kyrkliga miljöer, visar på en stark koppling till äldre vävtekniker, men har också ett tydligt samtida uttryck

**Elin Johnsson, Hökerum**

*tilldelas 5 000 kronor från  
Greta Johanssons linfond*

Elin Johnsson, Hökerum, tilldelades 5 000 kr för att få kunskap och inspiration till nya innovativa lösningar för linframställning i Sverige

**Isabelle Hällsjö, Hälleviksstrand**

*tilldelas 5 000 kronor från  
Greta Johanssons linfond*

Isabelle Hällsjö, Hälleviksstrand, tilldelades 5 000 kr som en uppmuntran för att ta linet in i större rumsliga sammanhang och utveckla sin teknik och materialbehandling

**Marie Ekstedt Bjersing, Göteborg**

*tilldelas 5 000 kronor från  
Greta Johanssons linfond*

Marie Ekstedt Bjersing, Göteborg tilldelades 5 000 kr för sin gedigna och grundliga forskning i linnevävar och för att ytterligare fördjupa sig i linspånad och linnevävning.



*Kerstin Neumüller och Douglas Luhanko fick motta Kerstin Andersson Åhlinss stipendium som i år delades ut för första gången.*

**De sju häradenas hemslöjdsförening, Borås**

*tilldelas 5 000 kronor från  
Greta Johanssons linfond*

De sju häradenas hemslöjdsförening, Borås tilldelades 5 000 kr som en uppmuntran att fortsätta förvalta och sprida kunskapen om linets fantastiska egenskaper från frö till rock.

**Kerstin Neumüller och  
Douglas Luhanko, Stockholm**

*tilldelas 10 000 kronor från  
Kerstin Andersson Åhlinns fond*

Kerstin Neumüller och Douglas Luhanko, Stockholm tilldelades 10 000 kronor för sitt arbete med Second Sunrise. Second Sunrise arbetar på ett utforskande och nyfiket sätt för att tillgängliggöra det handgjorda skapandet.



# ORGANISATIONS- UTVECKLING

## Nya stadgar för SHR

På förbundsstämman 2017 togs beslut om att ta fram nytt förslag till stadgar för SHR. Stadgebearbetningen har genomförts med stöd av en stadgeskrivar-grupp med representanter från Västmanland, Dalarna, Uppsala och förbundskansliet med ytterligare bearbetning av förbundsstyrelsen. De omarbetade stadgarna sändes på remiss till samtliga ombud och till ordförande i medlemsföreningarna. Det slutgiltiga förslaget presenterades och godkändes på extrastämman den 17 november 2018, för beslut på årsstämman den 25 maj 2019

## Extrastämma 17 november

Extrastämman den 17 november 2018 hölls på Historiska museet i Stockholm 55 personer deltog varav 35 stämmoombud. I samband med extrastämman genomfördes föreningsmöte med Handmade Issues och stipendieutdelning.

## Föreningsmöte & Handmade Issues

I samband med extrastämman den 17 november 2018, på Historiska museet i Stockholm, genomfördes Handmade Issues – en av Hemslöjdens utvecklingsplattformar för slöjd, innovation och mångfald.

Handmade Issues uppmärksammar det praktiska ”görandet” i kombination med det teoretiska, där handen och tanken skapar en helhet. Olika infallsvinklar och förhållningssätt kopplat till slöjdkunskaper och slöjdinnovationer prövas och presenteras. Syftet är

att bjuda in och locka nya målgrupper till Hemslöjden och visa vad hemslöjd och Hemslöjden är och kan vara. Nytt för i år var att Handmade Issues var öppet för de medlemmar som deltog i extrastämman, som hölls samma dag, samtidigt som det riktade sig till en intresserad allmänhet. Årets tema var längtan kopplat till identitet, tillhörighet och handgjort skapande. Publik: 168 personer.

## Hemslöjdens dag – alla ska med

Hemslöjdens dag genomfördes den första lördagen i september 2018. Över hela landet ordnades olika typer av aktiviteter, alltifrån utställningar, slöjdar-demonstrationer, workshops, kurser och boksläpp. Totalt arrangerade 34 medlemsföreningar i 24 län 60 aktiviteter, 6 hemslöjdsbutiker hade boksläpp och ca 1100 personer deltog. Totalt värvades 75 nya medlemmar, vilket går att jämföra med ca 2 nya medlemmar en vanlig helg. Riksförbundet publicerade pressmeddelande på Mynewsdesk och på instagram genomfördes ett upprop/tävling #jagslöjdar, de fem bästa bidragen vann nya broderiboken och nya teknikhäftet från Hemslöjdens förlag. Totalt publicerades 200 bilder på instagram.

### Deltagande 2018

34 föreningar  
24 län  
60 aktiviteter  
6 butiker (boksläpp)

### Deltagande 2017

29 föreningar  
17 län  
60 aktiviteter  
0 butiker

Över hela landet ordnades olika typer av aktiviteter, alltifrån utställningar, slöjdar-demonstrationer, workshops och boksläpp.



# VÅGAR DU MÖTAS?

Lena dansar i ett folkdanslag. Hon är orolig över folkdansens framtid och hur traditionen ska föras vidare. Samtidigt vill Tony från Hammarkullekarnevalen att Lenas folkdanslag ska delta i karnevalen. Kan Lena och Tony mötas i sin strävan att få det svenska kulturarvet att leva vidare?

Välkommen på visning av filmen *Folkdansaren Lena* och efterföljande panelsamtal om Hemslöjden som traditionsbevarare och förnyare, moderator Maria Diedrichs, redaktör på tidningen Hemslöjd.

**1 SEPTEMBER**  
**14.00–15.30**

Folkuniversitetet  
Kungstensgatan 45  
113 59 Stockholm

**GRATIS INTRÄDE**  
Föranmäl dig på [event@svenskhemslöjd.org](mailto:event@svenskhemslöjd.org)

Hemslöjden (Sveriges Hemslöjdsföreningars riksförbund, Stockholms läns hemslöjdsförening och Föreningen för Svensk Hemslöjd) i samarbete med produktionsbolaget Film and Tell och Nämnden för hemslöjdsfrågor. Filmvisningen är en del av Hemslöjdens dag som arrangeras 1 september i hela landet.



*Filmaffisch till Folkdansaren Lena.*

## Besök region/länsföreningar

Under 2018 har vi genomfört besök i nio regioner; Jämtland-Härjedalen, Dalarna, Svensk Hemslöjd, Gotland, Halland, Värmland, Skåne, Stockholm och Örebro. Besöken är viktiga för att få en inblick i för eningsverksamheten samt för att informera om Riksförbundets roll och verksamhet och hur vi bäst kan stärka föreningarna.

## Folkdansaren Lena

Hemslöjden har sedan våren 2018 visningsrätt på dokumentärfilmerna i *Det goda landet*. Här ingår filmen *Folkdansaren Lena* som en av sex filmer. Visningsrätten innebär att alla inom Hemslöjden har möjlighet att visa filmerna i olika sammanhang, så länge Hemslöjden finns med som avsändare.

Under 2018 har riksförbundet arbetat med att få till visningar av filmen *Folkdansaren Lena*, runt om i landet. Arbetet har, från riksförbundets sida, handlat om att finna nya samarbetspartner och erbjuda hemslöjdsföreningarna att arrangera öppna visningar och använda filmen i styrelsearbetet för att diskutera möjligheter och utmaningar för föreningen när det gäller integration, nå nya målgrupper och möjligheter att värva fler och nya medlemmar. Totalt har 9 öppna visningar genomförts. Filmen har också visats i flertalet Hemslöjdsstyrelser och varit ett viktigt diskussionsunderlag.

## Nya projekt – utveckling

### *Digital kunskapsplattform*

Hemslöjden har i förstudien ”Digital kunskapsplattform” undersökt möjligheterna att skapa en digital plattform för e-Learning av olika handlingsburna slöjdtekniker. För att tillgängliggöra och öppna för nya målgrupper och generationer ska plattformen samla, kommunicera och inspirera till handgjort skapande genom korta instruktionsfilmer.

Förstudien har undersökt vilka förutsättningar som krävs för att lyckas och vilka möjligheter och hinder som finns för en framgångsrik satsning på e-Learning. Förstudien har omfattat workshops med extern kompetens och representanter för den tänkta målgruppen, swot-analys, affärsmodell samt tre testfilmer för olika målgrupper. Förstudien visar på vilken stor potential som en digital plattform kan erbjuda.

### *Tema – tecken i tiden*

Temat utgår ifrån identitet, symboler, tillhörighet och kulturarv i utveckling. Vårt mål är att detta ska genomsyra det vi gör under 2019–2021.

Tecken i tiden handlar om det demokratiska förhållningssättet som finns i handgjort skapande, i föremålen, i uttrycken och hur dessa speglar människors vardag och behov på olika sätt. Mönster har vandrat över hela världen, människors behov av att uttrycka sin tillhörighet har alltid funnits och behovet av att finnas i ett sammanhang och bli sedd är djupt mänskligt. Det är ett angeläget tema som bygger på öppenhet och demokrati.

# SVENSK SLÖJD AB

Riksförbundets servicebolag, Svensk Slöjd AB, är helägt av riksförbundet. I bolagets verksamhet ingår tidningen Hemslöjd och Hemslöjdens förlag samt vissa projekt. Bolaget har en egen styrelse bestående av tre personer. SHR:s 1:e viceordförande är ordförande i bolagets styrelse och övriga två är externa ledamöter.

Tidningen Hemslöjd ger ut sex nummer per år och har en upplaga på 13 500. Av dessa är 11 500 prenumerationer och resterande är lösnummerförsäljning.

Hemslöjdens förlag: har under 2018 gett ut tre böcker samt ett teknikhäfte.

Såväl tidningen Hemslöjd som Hemslöjdens förlag har medverkat på ett antal mässor, boksläpp, konferenser och arbetat med "popup" butiker i samarbete med andra aktörer.

Under året genomfördes för första gången en Hemslöjds kryssning, en tvådagars kryssning med 200 deltagare.

## Hemslöjdens förlag 2018

Hemslöjdens förlag har under många år gett ut kvalitetsböcker om slöjd och hantverk för att inspirera till eget skapande. Samarbetet med skickliga slöjdare, hantverkare och formgivare har skapat en unik utgivning.

Under 2018 har förlaget undersökt möjligheten att producera ett alternativ till den alltmer kostsam-

ma bokutgivningen. Under våren utarbetades förslag om att ge ut teknikhäften och ett första teknikhäfte på tema bottensömmar gavs ut augusti 2018. Det positiva mottagandet av det första häftet gör att förlaget satsar vidare och planerar ytterligare utgivning.

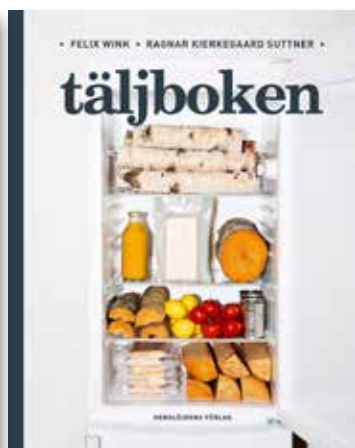
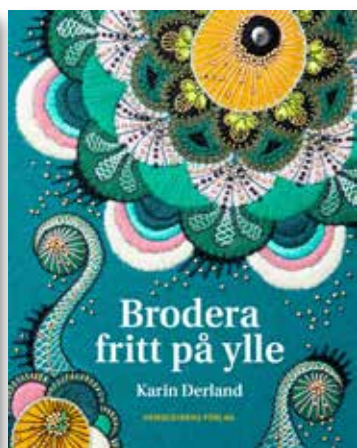
## Utgivning 2018

**Brodera på stickat** av Britt-Marie Christoffersson. Boken bygger på en utställning med samma namn och innehåller närmare trehundra broderade stickprover och en mängd förklarande skisser.

**Täljboken** av Felix Wink & Ragnar Kierkegaard Suttner. I boken tar författarna med oss till intressanta människor som arbetar med kniv och yxa. Alla delar med sig av sina erfarenheter och inspirerande täljprojekt.

**Brodera fritt på ylle** av Karin Derland. Boken är en helt ny sorts broderibok. Istället för färdiga mönster och exakta beskrivningar bjuder författaren och brodösen Karin Derland generöst på sin kunskap för att inspirera till egna färgsprakande broderier.

**Bottensömmar** av Carina Olsson. I förlagets första teknikhäfte beskrivs hur du syr olika typer av bottensömmar och hur du kan använda sömmen i olika sammanhang.



## Bokvännerna

Arbetet med Bokvännerna fortsatte för andra året i rad. Antalet medlemmar var under 2018 ca 850 stycken. Två av årets böcker, *Brodera på stickat* och *Brodera fritt på ylle*, skickades ut till medlemmarna till ett förmånligt pris och säkrade på så vis försäljningen av en stor del av upplagan.

## Sålda rättigheter till andra språk

*Papper och stygn* – Spanien och Frankrike

*Brodera på stickat* – England

*Virkad mönstermagi* – USA

## Mässor

Under året deltog förlaget på följande mässor:

- Formex i Älvsjö, 17–20 januari, i samarbete med Täljogram
- Sy & Hantverksfestival i Älvsjö, 23–25 februari
- REKO på Nääs. 26–27 maj
- Sy & Hantverksfestival i Göteborg, 7–9 september
- Sy & Hantverksfestival i Umeå, 5–7 oktober i samarbete med Hemslojden i Umeå
- Sy & hantverksfestival i Älvsjö, 26–28 oktober

## Boksläpp

I början av februari var förlaget i Göteborg och samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan kring boksläppet av Britt-Marie Christofferssons bok *Brodera på stickat*.

I maj var det dags för årets andra släpp och då på REKO-festivalen på Nääs. Tillsammans med Täljogram, som är författarnas gemensamma bolag, och Västarvets hemslojdskonsulenter var förlaget på plats i täljcaféet med nya *Täljboken*.

1 september på Hemslojdens dag hade vi ”tjuvsläpp” tillsammans med hemslojdsföreningarna av *Brodera fritt på ylle* och *Bottensömmar*. Många hemslojdsföreningar och butiker hade aktiviteter kring böckerna och sålde dem till boksläppspris. Förlaget fanns på plats tillsammans med författarna i butiken Svensk Hemslojd i Stockholm.

## Utställningar

I september deltog förlaget i Sy & Hantverksfestivalen Göteborg. Temat var broderi och mässarrangörerna bjöd på monteryta för en utställning med alla modellerna från de nya böckerna *Brodera fritt på ylle*

och *Bottensömmar*. Tillsammans med Svensk Hemslojd och Västarvet Slöjd arrangerades det workshops på Hemslojdstorget. Tre av förlagets författare fanns på plats för workshops, författarsignering och visning av broderiutställningen.

I början av januari besökte Hemslojdens förlag Akademibokhandeln i Uppsala tillsammans med två av våra författare, Ann-Mari Nilsson och Helena Bengtsson, för att prata böcker och visa modellerna från författarnas böcker.

I januari visades Ann-Mari Nilssons stickade plagg och prover från boken *Sticka mönster* på Form Design Center i Malmö.

Under sju veckor visades modellerna och proverna från Ulla Engquists böcker *Sticka – Detaljer som gör skillnad* och *Sticka – Egna modeller och fler detaljer* på Halmens hus. Under utställningstiden hade förlaget en Pop-up butik med alla sina stickböcker. Utställningen gick sedan vidare till Slöjdens hus i Skövde.

Östergötlands Ullspinneri hade en stickutställning med Britt-Marie Christoffersson under sommaren. Det var stickade plagg från B-M allra första bok med mönsterstickade tröjor. I samband med detta visades också Ann-Mari Nilssons modeller från boken *Sticka mönster*.

## Hemslojds-X med maskor och stygn

Den första hemslojds-kryssningen genomfördes den 18–19 mars. 200 resenärer checkade in på Birka terminalen för två dagars samvaro med workshops och föredrag.

Kryssningen genomfördes i samarbete med Hemslojdsresor, Svensk Hemslojd och Kulturens bildningsförbund. Under kryssningen arrangerades 16 workshops med välrenommerade ledare och Svensk Hemslojds fanns på plats med en Pop-up butik. På söndagskvällen underhöll Wanja Djanaieff och Celia B Dackenberg.

Kryssningen var en stor framgång och utvärderingen som genomfördes efter avslutad resa var mycket positiv. En ny resa planeras för 2019.

## Tidningen Hemslojd

Tidningen Hemslojd fortsätter att imponera. Ett år fyllt av spännande och inspirerande artiklar där utgivningen relaterats till aktuella händelser. Allt från fotbolls-VM till valet 2018 där temat var ”vård, skola, omsorg”.

## Utveckling av ny sajt

Tidningsredaktionen har under året påbörjat arbetet med att utveckla en ny sajt. Den nya webbplatsen ska skapa fler möjligheter för Hemslöjd att sprida och sälja sitt innehåll med syfte att nå nya läsare och prenumeranter. Redaktionen undersöker av samma anledning också möjligt samarbete med Storytel/Storydocs.

I den nya sajten kommer digitaliserat tidningsmaterial finnas tillgängligt för betalande läsare. Med tiden är förhoppningen att så många som möjligt av Hemslöjds artiklar (tidningen har funnits sedan 1933) ska finnas att tillgå på nätet.

Redaktionen har under året även samarbetat med studenter från Hyper Island kring hur tidningens datadrivna kommunikation kan utvecklas och generera fler affärsmöjligheter.

## Redaktionens medverkan på andra arenor

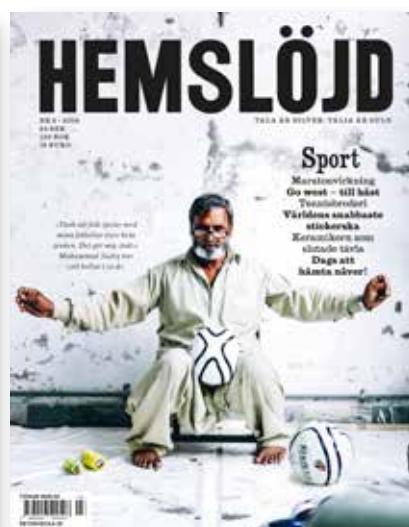
Utöver redaktionsarbetet har tidningen medverkat på scen och vid mässbord i sammanhang som Bokmässan, Syfestivalen och Hemslöjds dag. Tidningen har under året också väckt intresse i såväl riksmidia som i branschpress. Två sådana exempel är när Hemslöjd i Dagens Nyheter utnämndes till "Bäst just nu" och när ett inslag i P4:as Radiosporten utgick från Hemslöjds reportage om fotbollstillverkning i Pakistan.

## Årets sex utgåvor av tidningen

**Nr 1. *Anatomi*** Kroppen och slöjden. Här får vi både möta slöjdare som tar sig an djurrikets material och som använder virknål, täljkniv och synål för att närma sig vår egen mänskliga fysik. Det handlar om livet och döden – men även om skedens anatomi. I det här numret reder också handkirurgen Göran Lundborg ut vad fingrar, handflata och fingertoppar har med intelligens att göra.

**Nr 2. *Stickspår*** Stickor, nystan och sådant som sticks. Innehållet spänner från den världsberömda skotska influencern och stickdesignern Kate Davies, över matematiskt svårtillgänglig österbottnisk stickning i Patrick Hassel Zeins tappning till svenska stickningsgurun Britt-Marie Christofferssons livsverk. I Hemslöjd ger också den samiske konsthandverkaren Per Isak Juuso en av sina sällsynta intervjuer – och vi får reda på sanningen bakom visans igelkottaskinn.

**Nr 3. *Sport*** I detta nummer utreds slöjdens kopplingar till sportens värld. Här samsas maratonvirkning, tennisbroderi och världens snabbaste stickerska med keramikern som slutade tävla. I anslutning till fotbolls-VM besöker också redaktör Maria Diedrichs staden Sialkot i Pakistan och rapporterar om poäng- en med handsydda bollar och om villkoren för arbetare på fotbollsfabrikerna.







## Tidningen har under året väckt intresse i såväl riksmmedia som i branschpress.

**Nr 4. Vård, skola, omsorg** I samband med att Sverige går till val fokuserar tidningen på "vård, skola, omsorg". Chefredaktör Malin Vessby besöker skolans värld och synar de värderingar som styr dagens skolslöjd. Läs också om hur hemtjänstens plasttossor blir till virkningar, om hantverk på häktet och om slöjdens terapeutiska verkan. Möt dessutom den japanska "boron" och dess plagg som omsorgsfullt lagats om och om igen.

**Nr 5. Tråden** Garn, ståltråd och lindbastrep. Hemslöjd tar oss till Hebron där sömmandet skapar möten mellan palestinier och israeler, presenterar selfies sydda i Botkyrka och besöker Wälstedts textilverkstad i Dala-Floda – strax före konkursen. Dessutom blir det luffarslöjd, reportage om hur man gör lindbastrep och ett långt möte med den broderande samiska konstnären Britta Markatt-Labba som nu gör succé över världen. Hemslöjd träffar henne på hemmaplan i Övre Soppero.

**Nr 6. Rundgång** Årets sista nummer handlar om cykler, sådant som snurrar eller är runt. Möt tråslöjdaren Per Heldorff bland vevar och kugghjul, Shami-ran Adam som broderar kurbitsinspirerade livmödrar och de svenska mästarna i spinning. Läs om bonadens återkomst, om blomsterkransar i Saudiarabien och träffa dokumentärvirkerskan från Tavastkyro som låter sina grannar återuppstå som porträttlika garnskulpturer.

### Upplaga

I december 2018 var Hemslöjds prenumererade upplaga 11 500 exemplar och den granskade TS-upplagan 13 500 exemplar, samma som 2017. (I TS-granskningen mäts tidningars upplaga baserat på underlag som postfakturer, tryckerifakturer och andra dokument vilka visar hur många exemplar av tidningen som sålts eller distribuerats via post.)

# LÖPANDE VERKSAMHET

## Förbundsstyrelsen

Styrelsen består av ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande samt ytterligare sex ledamöter och tre suppleanter. Styrelsen har under 2018 genomfört sex styrelsemöten. Därtill en extrastämma i november 2018.

Förbundsstyrelsen består av följande personer:

|                     |   |
|---------------------|---|
| Förbundsordförande  | Kent Johansson, Färjestaden   |
| 1:a vice ordförande | Elisabeth Bjar, Stockholm   |
| 2:a vice ordförande | Bo Olls, Norrköping   |
| Ledamöter           | Saadia Hussain, Stockholm<br>Anna Iwarsson, Stockholm<br>Anna Wallentheim,<br>Hässleholm<br>Eva Byström, Sundbyberg<br>Christine Sundberg Carendi,<br>Lidingö<br>Eva-Karin Torhem Arnell,<br>Hyssna |
| 1:a suppleant       | Niklas Karlsson, Vallsta  |
| 2:a suppleant       | Maria Eklind, Vaggeryd  |
| 3:e suppleant       | Elise Tullnär Nilsson,<br>Jokkmokk  |

Arbetsutskottet består av ordförande, 1:a vice ordförande, 2:a vice ordförande. Arbetsutskottet har genomfört 10 sammanträden. Verksamhetschefen är sekreterare och adjungerad till samtliga sammanträden.

## Valberedning från 20 maj 2018

Anna-Karin Jobs Arnberg, Dala Floda, omval  
Torbjörn Lindström, Borås, omval  
Harriet Axelsson, Halmstad, nyval  
Carola Gunnarsson, Köping, nyval  
Lena Pählman, Uppsala, nyval

– Sammankallande i valberedningen: Lena Pählman.

## Revisorer från 20 maj 2018

Håkan Andersson, auktoriserad revisor, ordinarie  
Rose Eriksson, förtroendevald revisor, ordinarie

## Förbundskansliet

Verksamhetschefen leder verksamheten på förbundskansliet. På kansliet arbetar verksamhetschef, ekonomiansvarig, kansliansvarig, projektledare och kommunikatör; på tidningen Hemslöjd arbetar chef-redaktör, redaktör och redaktionssekteterare; på Hemslöjdens förlag arbetar förläggare och redaktör/formgivare – totalt 10 personer. Ett kontinuerligt arbete pågår för att vara uppdaterad om aktuella avtal och metoder för en bra ledning och organisation. Riksförbundet är medlem i arbetsgivarorganisationen IDEA.

## Administration, ekonomi och personal

Personal på förbundskansliet ansvarar för och sköter lokaler, administration, utrustning och inventarier samt övrig administrativ service. En del av arbetet utförs för kansliet, en del för medlemsföreningarna. Datorsupport och medlemsregistret är outsourcat men kräver intern kunskap för att kunna vara en god beställare. För att kvalitetssäkra verksamheten och vara kostnadseffektiv i alla delar arbetar kansliet löpande med översyn av avtal och gör vid behov omförhandlingar och nya upphandlingar.

## Fortbildning i ekonomi-, skatte- och personalfrågor

För att följa avtal, lagar och regler krävs att kansliet löpande är uppdaterad vad gäller om personal-, ekonomi- och skattefrågor. Detta sker genom deltagande i seminarier som bland annat arrangeras av IDEA och Ideell Arena.

## Kommunikation

Hemslöjden kommunicerar löpande, internt och externt. För att säkerställa att vi kommunicerar rätt saker har vi en kommunikationsplan, ett levande dokument som ständigt revideras. Under året har vi arbetat fram kommunikationsplaner för enskilda projekt för att tydliggöra syften, målgrupper, kanaler och budskap.

2018 års aktiviteter har listats i en aktivitetsplan

för att skapa översikt. I december påbörjades arbetet med att hitta ett digitalt verktyg som kan göra planerings- och uppföljningsarbetet mer flexibelt och som kopplar aktiviteterna till uppsatta mål och visioner. Valet föll på Trello som börjar implementeras med start i januari 2019.

I november 2018 började en ny kommunikatör på SHR:s kansli i Stockholm. Uppgiften är att:

- Arbeta strategiskt och operativt med kommunikationsinsatser i samtliga externa kommunikationskanaler.
- Driva och implementera webbutveckling på hemslojden.org och stärka vår digitala närvaro.
- Arbeta med att stärka vår interna kommunikation för att främja interna samarbeten, skapa samhörighet och i förlängningen en tydligare avsändarröst i vår externa kommunikation.
- Vara en resurs för föreningarna i deras kommunikationsinsatser.
- Skapa opinion.

## Hemslöjdens webbplats

Hemslojden.org tjänar som övergripande kanal och är en viktig resurs för våra medlemsföreningar. Här finns Slöjdkalendern som uppdateras löpande av medlemsföreningarna vilket gör vår sida både välbesökt och relevant ute i landet. Med många lokala administratörer följer också utmaningar då kunskap om rättigheter, tillgänglighet, sökmotoroptimering med mera är väldigt varierande och får effekter för hur hemsidan rankas.

Hemslojden.org är vår viktigaste kommunikationskanal och behöver utvecklas löpande för att fortsätta vara tillgänglig, lättnavigerad, säker, relevant och uppdaterad.

## Digitala nyhetsbrev

Hemslojden (SHR) skickade ut 10 nyhetsbrev till prenumererande medlemmar 2018 med syftet att informera om aktuella aktiviteter.

## Sociala medier

Hemslojden finns på Facebook, Instagram och Youtube. Även Svensk Slöjd AB har sociala mediekanalet och förlag och tidning har under 2018 producerat innehåll i sina respektive kanaler. Under 2019 är Hemslöjdens ambition att ta fram en ny strategi för våra sociala mediekanalet.

## Statistik för hemslojden.org

Period: 1 jan-31 dec 2018

Unika sidvisningar: 363 556

Antal sessioner (1 session=max 30 minuter):  
184 600

Så här kommer besökarna till oss:

Via sökmotor, t.ex. Google: 61,5 %

Skriver in webbadressen: 18,3 %

Från sociala medier: 12,1 %

Från annan hemsida: 8,1 %

**Hemslöjdens Facebook** används främst som förlängning av hemsidan, för att informera och dra in personer till nyheter på hemslojden.org. 2018 hade vi 10 064 följare och 9981 gillamarkeringar.

**Hemslöjdens Instagram** användes på samma sätt som Hemslöjdens Facebook och Instagraminlägg delades direkt till Facebook. Kontot hade 6 570 följare vid årsskiftet 2018/2019, en ökning med 2 270 följare från 2017.

**Hemslöjdens Youtube** är den sociala mediekanalet där vi haft minst närvaro. 2018 användes kanalen som ett mellanled för att vi skulle kunna bädda in film på våra hemsidor. YouTube är världens näst största sökmotor och filmer om slöjd och hantverk är stort globalt sett.

## Press och PR

Hemslojden och Svensk Slöjd AB har ett gemensamt pressrum på publiceringstjänsten Mynewsdesk.

Statistiken som redovisas här visar hur våra samlade kommunikationsinsatser på plattformen presterat 1 jan 2018-31dec 2018. Vi hade 13.584 visningar, 6.514 kom från webb, 2.893 kom från e-post och 4.177 kom från bevakningar. Vår mest populära nyhet handlade om nya gesäller och mästare.



## Samarbetspartners och nätverk

Nämnden för hemslöjdsfrågor. Arbetsutskotten inom SHR och NFH har genomfört fyra samråds/uppföljningsmöten. Kanslichefen och verksamhetschefen har kontinuerliga avstämningsmöten.

### Sätergläntan institutet för slöjd och hantverk

Sätergläntan Institutet för slöjd och hantverk i Insjön, Dalarna, är ett utbildningssäte med 3-åriga utbildningar, kortare veckokurser och distansutbildning. Institutet är en ekonomisk förening där SHR är en av andelsägarna och är representerade i styrelsen. Sätergläntans utbildningar för yrkesverksamma såväl som fritidsslöjdare i hantverks- och slöjdtkniker.

Sätergläntan är en drivande kraft i arbetet med att bevara men samtidigt utveckla kunskaper och handskicklighet inom slöjd och hantverk. Utbildningarna kombinerar en gedigen kunskap om materialen, teknikerna och verktygen som historiskt använts med en hur de tillämpas idag.

### Internationella organisationer

#### *Nordens hemslöjdsförbund*

Nordens Hemslöjdsförbund utgör ett organ för och ett föreningsband mellan de centrala organisationerna för hemslöjd i Estland, Danmark, Finland, Färöarna, Island, Norge och Sverige. Förbundet har till ändamål att arbeta för att hemslöjden i Norden får en stark ställning i det officiella nordiska samarbetet och verka för utbyte mellan länderna. Det nordiska förbundet träffas en gång per år, var tredje år hålls ett större möte med seminarium och byte av presidentland. nordiskt hemslöjdsföreläsning arrangeras varje år med någon av medlemsförbunden som värd och marknadsförs i alla de nordiska länderna. 2018 övertog Sverige ordförandeskapet och var värd för Nordens hemslöjdsförbunds årliga möte som genomfördes i

Stockholm. På plats fanns representanter från Norge, Island, Färöarna, Danmark, Finland och Estland. Ärenden som avhandlades var bl.a sommaren ungdomsläger i Norge. Det norska Hemslöjdsförbundet, Norges Husflidslag, genomförde nordic craft Youth campnordiskt sommaren 2018. Beslutades att skapa ett gemensamt Facebook event Nordic craft week i början av september varje år.

#### *Europeiska Hemslöjdsförbundet, EFACF*

SHR är medlem i European Folk Art and Craft Federation, EFACF. Medlemmarna är nationella slöjdorganisationer i Danmark, Estland, Lettland, Norge, Färöarna, Polen, Slovakien, Sverige, Österrike och Finland. Förbundet är ett viktigt forum för erfarenhetsutbyte och nätverksbyggande, både vad det gäller organisationsbyggande och slöjdekänedom. Vart tredje år hålls förbundsstämma/generalförsamling.

Riksförbundet har en styrelseledamot i EFACF. Styrelsen har haft tre möten under året. Arbetet med att få fler medlemsländer fortsätter och nya för året är Färöarna.

Styrelsen har fått i uppdrag, efter beslut på generalförsamlingen, att skapa en ny hemsida, skriva förslag på ändamålstext och undersöka vad förbundet ska verka för, samt på vilket sätt medlemsländerna önskar använda nätverket. Styrelsen ska också arbeta fram förslag på reviderade stadgar.

### Medlemskap i organisationer

SHR är medlem i följande organisationer:

- Nordiska Hemslöjdsförbundet
- Europeiska Hemslöjdsförbundet
- AX- Ideell kulturallians
- Ideell Arena
- Hela Sverige ska leva
- Föreningen Norden
- Svenska Vävrådet
- IDEA
- Studieförbundet Kulturens bildningsverksamhet
- Föreningen för folkbildningsforskning

# BESKYDDARE, HEDERS- LEDAMÖTER, MEDALJER OCH DIPLOM

## Högre beskyddare

Hans Majestät Konung Carl XVI Gustaf

## Hedersledamöter

Ingegerd Oskarsson, fd. riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR

Elvy Olssaon, fd. landshövding och förbundsordförande SHR

Iréne Vestlund, fd. riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR

Marianne Andersson fd. riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR

Anne Ludvigsson, fd. riksdagsledamot och förbundsordförande i SHR

## Förtjänstmärke och diplom

### SHR:s förtjänstmärke

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund, SHR, beslöt vid förbundsstämman i Dalarna 1978 att framställa ett förtjänstmärke i guld.

Förtjänstmärket utgör ett komplement till förtjänstmedaljerna i guld och silver.

SHRs förtjänstmärke i guld utdelas till personer, som på olika sätt har utfört ett synnerligen förtjänstfullt arbete till gagn för densvenska hemslöjden. Det



kan utdelas till personer som arbetar för hemslöjden såväl inom som utom hemslöjdens organisationer.

Förtjänstmärket får utdelas både av styrelsen för respektive hemslöjdsförening och av styrelsen för Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Förtjänstmärket bekostas av den organisation, som delar ut märket.

### Diplom för slöjd

Diplom för slöjd är ett grafiskt blad efter ett pappersklipp av Agneta Flock. Diplomet kan användas av medlemsföreningarna som ett alternativ till stipendier och medaljer när föreningarna vill uppmärksamma särskilda personer/slöjdare inom hemslöjden.



## Hemslöjdens medaljer

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund fick 1945 medgivande av Konung Gustav V att återuppliva, den år 1753 av medaljgravören Daniel Fehrman utförda medaljen.

Medaljerna instiftades av Konung Adolf Fredrik och Drottning Lovisa Ulrika, en för kvinnliga och en för manliga slöjdare. De av Konung Gustav VI Adolf (den 22 november 1954) fastställda bestämmelserna gäller numera för utdelning av dessa medaljer.

Hemslöjdens förtjänstmedalj är avsedd att utgöra belöning för framstående insatser inom hemslöjdens område, för främjande av hemslöjd eller för mångårigt och skickligt hemslöjdsarbete.

Medaljen i guld eller silver utdelas av styrelsen för Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund. Hemslöjdsförening eller minst tre ledamöter i styrelsen för Riksförbundet kan föreslå lämpliga medaljörer. Efter motiverat förslag med namn på person som ska erhålla förtjänstmedalj tar SHR:s styrelse beslut. Förtjänstmedaljen bekostas av den organisation som utdelar medaljen.



### Medaljen i guld har tilldelats

HKH Prins Eugen (1945)  
Överhovstallmästare H. O. Ramel (1945),  
Fröken Lilli Zickerman (1945)  
Fru Anna Fahlén (1949)  
Landshövding Bo Hammarskjöld (1951)  
Fru Mattis Hörlén (1952)  
Professor Gerda Boëthius (1954)  
Rektor Erland Borglund (1954)  
Fru Emma Jacobsson (1964),  
Byrådirektör Carl Lamberth (1965)  
Fru Ulla Melin (1965)  
Verkst. direktör Gull Lillecrona (1968)  
Textilkonstnär Märtha Gahn (1970)  
Docent Anna-Maja Nylén (1971)  
Direktris Gertrud Ingers (1971)  
Verks. direktör Eric Hanes (1976)  
Intendent Gunnel Hazelius Berg (1978)  
Spetskonsulent Sally Johanson (1980)  
Förste hemslöjdskonsulent Brita Sundblad Laurin (1981)  
Förvaltningschef Bertil Ugglå (1986)  
Förbundsordförande Ingegärd Oskarsson (1989)  
Rektor Greta Johansson (1992)  
Länshemslöjdskonsulent och slöjdare Kjell Wikström (1995)  
Länshemslöjdskonsulent och slöjdare Wille Sundqvist (1995)  
Textilkonstnären Edna Martin (1998)  
Intendent Sofia Danielson (1998)  
Chefredaktör Katarina Ågren (2001)  
Docent Elisabet Stavenow-Hidemark (2001)  
Textilkonstnär Wanja Djanaieff, (2005)  
Fd intendent Ingrid Bergman (2009)  
Verksamhetschef Kerstin Andersson Åhlin (2017)  
Länshemslöjdskonsulent Anna Karin Reimersson (2017)